

قوه قضائیه

۱۹۲

شهرورزی حقوق

معاونت آموزش قوه قضائیه

شهر و ندان گر امی؛

آیا می دانید که امکان دسترسی به پاسخ بسیاری از سوالات حقوقی شما در

کلید زنبه های مدنی، کفوری، خانواده و امور حسبی در سایت اینترنتی

معاونت آموزش در نشانی ذیل می باشد.

www.law-training.ir

قانون و تغذیه کودک

جهت استفاده در دفاتر ارشاد و معاضدت قضایی

شوراهای حل اختلاف

کلیه حقوق محفوظ است و هرگونه تکثیر و استفاده غیرمجاز از این اثر ممنوع می باشد.

بروشورهای زیر چاپ شد:

۱۷۱- فروش و انتقال مال دیگری

۱۷۲- بیمه اتومبیل کمتر از نرخ دبه

۱۷۳- جبران زیانهای بدنی از طریق صندوق بیمه

۱۷۴- محیط زیست و انرژی هوا

۱۷۵- اجاره غرقه ها و دکه ها از شهرداری تهران و نحوه تخلیه آنها

۱۷۶- ثبت و حذف زوجین و اشتغال آنان

۱۷۷- سکونت زوجین و تقاضای طلاق از سوی او

۱۷۸- عسر و حرج زوج و تقاضای طلاق از سوی او

۱۷۹- قسمت های مشاع در آپارتمان و نحوه اداره و نگهداری آن

۱۸۰- حدود، اختیارات و وظایف مدیران در آپارتمان ها

۱۸۱- مدت اعتبار گواهی عدم امکان سازش برای اجرای صیغه طلاق

۱۸۲- سرالائی چند درباره مستثنیات دین

حقوق شهروندی:

توجه به سلامت و تربیت فرزندان توسط پدر و مادر حق آنهاست.

آدرس: تهران - خیابان حافظ شمالی - روی روی دانشگاه امیر کبیر
ساختمان شماره ۳ - قوه قضائیه - معاونت آموزش قوه قضائیه

معاونت آموزش قوه قضائیه

۶- آیا مادر موظف است به کودک خود شیر بدهد؟

شیر دادن به کودک تکلیف مادر نیست، لیکن اگر نتوان کودک را به شکل دیگری تغذیه کرد، مادر باید کودک خود را شیر بدهد. و اگر از این کار امتناع کند دادگاه می تواند با تقاضای قیم و یا سایر نزدیکان کودک، مادر را به این کار ملزم کند و یا تصمیم دیگری بگیرد. اصل سپردن کودک به شیر خوارگه و یا فرزند دیگری البته باید با دست مادر در مقابل شیر دادن به طفل خود حق دارد از پدر کودک یا ولی قهری او در خواست اجرت کند.

۷- آیا قانونگذار از مادر به خاطر شیر دادن و تغذیه کودک حمایت می کند؟

این مساله به قدری برای قانونگذار دارای اهمیت بوده است که حتی در قانون اساسی هم به حمایت از مادران در دوران شیردهی و نگاهداری از فرزندان، اشاره کرده است. در این قوانین متعددی وجود دارد که نشان دهنده حمایت قانونگذار از مادران دارای فرزند خردسال می باشد.

بدین ترتیب و بر اساس قانون مادران تشاغل (چه مستخدم دولت، و چه مشمول قانون کار) برای سه بار زایمان خود، ۳ ماه مرخصی دارند و تا ۲۴ ماهگی کودک میتوانند از روزی یک ساعت مرخصی بدون کسر مرخصی استحقاقی برای شیردهی استفاده کنند. بر اساس قانون، امنیت شغلی مادر باید در طول این مدت حفظ شود، پس نمی توان مادر را در این مدت از کار خود اخراج کرد و یا او را از حقوق محروم ساخت.

نتیجه:

حمایات (نگهداری) که شامل تغذیه نیز می شود حق کودک است و پدر و مادر موظف هستند فرزند خود را تغذیه کنند تا حیات و سلامتی وی تأمین شود و قانونگذار در این مورد از حقوق کودک دفاع می کند زیرا طفل بسیار آسیب پذیر است و توان دفاع از خود را ندارد به همین دلیل باید قانون از او حمایت کند.

۲- چه کسانی می‌توانند از دادگاه تقاضا نمایند تا به عدم مواظبت از کودک رسیدگی کند؟

از آنجایی که کودک آسیب پذیر است و توان دفاع از خود را ندارد بنابراین هر کسی می‌تواند موارد عدم مواظبت از طفل و در معرض خطر قرار گرفتن او را به دادستان یا نمایندگان وی یا به کالاهای ها و مراجع انتظامی یا قضایان دستگاه قضایی مستند اطلاع دهد و در حال حاضر و به موجب قانون قاضی و نزیبگان کودک، قلم و و یا دادستان این حق را دارند. به این ترتیب اگر افراد دیگری نیز چنین امری را مشاهده کنند تنها با اطلاع دادن به دادستان می‌توانند به پیگیری عدم مواظبت از کودک بپردازند. به نظر می‌رسد در این مورد بهتر است قانونگذار برای تأمین منافع کودک مقررات روشنی وضع نماید تا پدر و مادر هر چه بیشترین احساس مسؤولیت نمایند.

۵- اگر در اثر کوتاهی پدر و مادر و یا هرکس دیگری که نگهداری و تغذیه کودک به عهده او است به کودک آسیبی برسد چه اتفاقی می‌افتد؟

هرچند قانونگذار به طور مشخص در مورد تغذیه کودک صحبت نکرده است اما احکانات یا نگهداری کودک شامل تغذیه کودک نیز می‌شود و با تفسیر قوانین به نفع کودک می‌توان به این نتیجه رسید که اگر در اثر کوتاهی پدر و مادر و یا هرکس دیگری که نگهداری کودک به عهده او است، آسیبی به کودک برسد و یا فوت کند می‌توان وی را مورد بازخواست قرار داد و با توجه به آسیبی که به کودک رسیده است وی را به دیه و مجازاتهای دیگر مقرر در قانون محکوم کرد.

همراه دادگاه به این نتیجه برسد که در این کوتاهی‌ها عمدی وجود داشته است و فرد مسوول از روی عمد و یا آگاهی از نتیجه عدم تغذیه کودک این کار را انجام داده است، حتی می‌تواند مجازات قصاص از برای مرتکب در نظر بگیرد. این مسأله یعنی قصاص شامل پدر نمی‌شود لیکن حتی او هم باید دیه را بپردازد.

۲- در صورتی که پدر کودک فوت نماید و مادر زنده باشد یا مادر فوت نماید و پدر زنده باشد نگهداری و تغذیه کودک با کیست؟ در صورت فوت پدر یا مادر یا مادر وی نگهداری و تغذیه طفل به عهده آنکه زنده است و در این مورد در صورت فوت پدر و زنده بودن اجداد پدری و مادر، مادر طفل مقدم بر اجداد پدری است و تا زمانی که مادر زنده است کسی نمی‌تواند طفل را از او بگیرد مگر به حکم قانون. بنابراین پس از فوت پدر حضانت طفل با مادر است ولی هزینه نگهداری و تغذیه طفل را در صورتی که جد پدری دارای توانایی مالی باشد می‌توان از او گرفت.

۳- اگر به علت کوتاهی پدر و مادر در تغذیه، کودک در معرض خطر قرار گیرد چه اتفاقی می‌افتد؟

هرچند قانونگذار در این مورد، به طور مشخص از تغذیه کودک صحبت نکرده است، اما مقرر نموده است اگر در اثر عدم مواظبت، سلامتی کودک که نگهداری او بر عهده پدر و مادر است در معرض خطر قرار گیرد، دادگاه باید تصمیم لازم را در مورد نگهداری از کودک بگیرد و از آنجا که سلامت جسمی کودک از جناب مستقیم با تغذیه کودک نیز در کوتاهی در تغذیه طفل می‌تواند عدم مواظبت محسوب شود.

البته قانونگذار بعضی از مصادیق عدم مواظبت را هم برشمرده است:

۱. اعتبار زبان آور به الکل، مواد مخدر و قمار.
۲. اشتباه به فساد اخلاق و فحشاء.
۳. ابتلا به بیماریهای روانی یا تشخیص پزشکی قانونی.
۴. سوء استفاده از طفل یا اجبار او به دروغ در مشاغل ضد اخلاقی مانند سواد و فحشاء، تکلیف‌گری و قاچاق.

۵. تکرار ضرب و جرح خارج از حد متعارف.

هر چند عدم مواظبت تنها شامل این موارد نمی‌شود و برای رعایت حقوق کودک هر عمل دیگری را که باعث آسیب به سلامت جسمی، روحی و اخلاقی کودک شود، می‌توان از مصداق های این قانون دانست.

چه کسی مسوول تغذیه کودک است؟
بسمه تعالی

اشاره: نگهداری کودک، هم «حق» و هم «تکلیف» پدر و مادر او است. بی شک تغذیه، یکی از اولین و مهمترین نیاز کودک برای رشد و نمو جسمی است. سلامت و حیات کودک به آن بستگی دارد. بنابراین تغذیه در درجه اول به عهده پدر و مادر است. براساس قانون، نگهداری و در نتیجه تغذیه کودک تا سن دو سالگی، هم وظیفه و هم حق مادر است. یعنی مادر از طرفی «باید» او فرزند نگهداری و او را تغذیه کند، و از سوی دیگر کسی حق ندارد در این مدت کودک را از مادر جدا کند مگر به حکم قانون. چون این حق قانونی مادر است که کودک خود را نگهداری و تغذیه کند.

مگر اینکه این مسؤولیت از مادر به عینی مثل جنون و یا مشکلات اخلاقی و یا ازواج مجرده از طریق قانونی گرفته شود. در این حالت هم نگهداری کودک بافاصله به پدر منتقل میشود. البته باید دانست که حضانت فرزند (اعم از دختر و پسر) بعد از هفت سالگی به پدر منتقل میشود. البته بعد از هفت سالگی نیز اگر مصلحت کودک اقتضا نماید یا پدر نتواند منافع و مصالح کودک را تأمین نماید یا تشخیص دادگاه فرزند به مادر داده می‌شود.

۲- اگر پدر و مادر کودک فوت کرده باشند و یا به عینی نتوانند از وی نگهداری کنند، تکلیف تغذیه و نگهداری از کودک با کیست؟ در این صورت نگهداری، هزینه زندگی و تغذیه کودک، برعهده اجداد پدری و در صورت عدم وجود اجداد پدری بر عهده اجداد مادری است. اما در مورد نگهداری هم باید گفت بعد از پدر و مادر این امر در درجه اول به جد پدری می‌گردد. البته قانونگذار حتی در مواردی که جد پدری هم زنده نباشد، با وضع مقرراتی در مورد وصی، قلم و تعیین یکی از نزیبگان دیگر طفل به عنوان سرپرست، و یا سپردن کودک به مراکز خاص نگهداری توسط دادگاه وضعیت کودک را از نظر نگهداری و تغذیه روشن کرده است.